

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
Кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»
за магістерською освітньою програмою
«Управління готельним та ресторанним бізнесом»

**на тему : Впровадження маркетингових інструментів для створення екологічних
місць розміщення туристів
(на прикладі сільської екосадиби)**

Виконавець:

студентка ФМЕ

Катренко Анастасія Віталіївна _____

Науковий керівник:

к.е.н., доцент кафедри туристичного та
готельно-ресторанного бізнесу

Михайлюк Олена Леонідівна _____

Одеса – 2020

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Концепція екологізації сфери послуг почала впроваджуватися у розвинутих країнах світу ще у IX ст. Сьогодні у світі нараховується близько 4 тис. готелів, які в той чи інший спосіб намагаються знизити рівень шкоди довкіллю. «Зелений» туризм почав розвиватися в Україні близько десяти років тому й відтоді його популярність тільки зростає. «Щороку кількість клієнтів екологічних готелів збільшується на 10%».

Для задоволення потреб зростаючих туристичних потоків збільшується кількість підприємств готельного господарства. Найчастіше вони сконцентровані у «важливих» екосистемах, до яких належать пляжі, узбережжя річок і озер, горив, території з гарними краєвидами недоторканої природи. Наявність екологічного сертифікату або приставки «еко-» у назві готелю може підвищити відвідуваність готелю.

Посилення соціально-етичної спрямованості бізнесу і посилення вимог до безпеки послуг для людини і навколишнього середовища вже на стадії бізнес-проекування формує завдання надати новій послугі необхідний рівень конкурентоспроможності з урахуванням розгорнутого екологічного складника.

Частка екоготелів у країнах Західної Європи та США відносно невелика і рідко перевищує 20% від загальної кількості готелів. В Україні їх набагато менше. Кошторис будівництва екоготелю може відрізнятись від стандартного мінімум удвічі. У країнах Західної Європи створені спеціальні фонди, які або надають кредит під дуже низькі відсотки для будівництва екоготелю, або дарують частину обладнання для її роботи. В Україні такої практики немає. Тому всі ці витрати неминуче позначаються на вартості проживання: прайси як мінімум на 30% вищі порівняно з іншими готелями.

Тому в Україні часто лише деякі елементи екологічності мають перебування туристів. Це можуть бути безпечні миючі засоби, ощадливі

душі, санвузли тощо. Деякі готелі пропонують своїм відвідувачам лише екологічно чисті продукти. Все це дозволяє отримати диплом міжнародної організації про те, що готель дружній до навколишнього середовища. Таких організацій існує декілька, в Україні поширена програма «Зелений ключ», розроблена французькою компанією FEE та датською HORESTA.

Мета дослідження: проаналізувати досвід створення в Україні екологічних місць розміщення туристів.

Завдання:

- дослідити стандарти екологічної сертифікації;
- проаналізувати світовий досвід створення екоготелів та екосадиб;
- обґрунтувати необхідності маркетингової діяльності у сфері розміщення туристів;
- дослідити сучасний стан туристичної галузі України;
- проаналізувати сучасний стан і перспективи розвитку екологічного туризму;
- використати національний досвід створення екоготелів та екосадиб;
- проаналізувати програму Green key для України і екологічну сертифікацію «Українська гостинна садиба»;
- розробити методичку облаштування екологічної садиби;
- запропонувати економіку та просування послуг екологічної садиби.

Об'єкт дослідження – екологічні місця для розміщення туристів у світі та Україні.

Предмет дослідження – процес впровадження маркетингових інструментів для створення екологічних місць розміщення туристів.

Інформаційна база дослідження. Дослідження проводилося на основі аналізу нормативно-правових документів європейських країн, України та інших держав, статистичних даних держкомстату України, літературних та Інтернет-джерел.

Методи дослідження: порівняльного, історичного, статистичного аналізу - для аналізу умов розвитку туризму; аналогії, метод аналіз-синтез, системно-структурний – для систематизації основних понять.

Практичне значення кваліфікаційної роботи полягає у наступному:

- досліджені стандарти екологічної сертифікації;
- проаналізований світовий досвід створення екоготелів та екосадиб;
- обґрунтована необхідність маркетингової діяльності у сфері розміщення туристів;
- досліджений сучасний стан туристичної галузі України;
- проаналізований сучасний стан і перспективи розвитку екологічного туризму;
- використаний національний досвід створення екоготелів та екосадиб;
- проаналізовано програму Green key для України і екологічну сертифікацію «Українська гостинна садиба»;
- розроблено методику облаштування екологічної садиби;
- запропоновано економіку та просування послуг екологічної садиби.

Структура і зміст роботи. Кваліфікаційна робота складається з трьох розділів; містить 26 таблиць, 3 рисунків, 5 додатки, висновки і пропозиції. Список літератури складається з 83 найменувань.

Публікації та апробація результатів дослідження.

1. Катренко А.В. Маркетингові інструменти створення екологічних місць розміщення для туристів .- Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та вчених «Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України .- ОНЕУ, Одеса.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В СФЕРІ РОЗМІЩЕННЯ ТУРИСТІВ» розглядаються стандарти екологічної сертифікації; світовий досвід створення екоготелів та екосадиб; обґрунтовується необхідність маркетингової діяльності у сфері розміщення туристів.

У другому розділі «АНАЛІЗ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ УКРАЇНИ» наводиться характеристика сучасного стану туристичної галузі України; аналізується сучасний стан і перспективи розвитку екологічного туризму; досліджується національний досвід створення екоготелів та екосадиб.

У третьому розділі «МАРКЕТИНГОВІ ІНСТРУМЕНТИ СТВОРЕННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ МІСЦЬ РОЗМІЩЕННЯ ТУРИСТІВ (на прикладі екологічної садиби) пропонується запровадження програми Green key для України і екологічної сертифікації «Українська гостинна садиба», пропонується методика облаштування екологічної садиби; розроблена економіка та просування послуг екологічної садиби.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Розвиток зеленого бізнесу є стратегічним завданням української економіки. Він надає беззаперечні економічні, технологічні та ринкові переваги. Інтеграція вітчизняних підприємств у ряди екологічно орієнтованих призведе до зниження антропогенного впливу на довкілля, покращення якості його компонентів, а також підвищення ресурсо- та енергоефективності виробництва.

Збалансований розвиток туризму в сільських регіонах можливий лише за умови введення у практику науково-обґрунтованих управлінських підходів як на регіональному, так і на державному рівнях. Реалізація ефективних управлінських заходів неможлива без попередньої оцінки екологічного стану території, проведення моніторингових спостережень, виявлення існуючих і потенційних небезпек та джерел впливів на довкілля. Проте, існує низка проблемних питань, які стають на заваді розвитку агротуризму, а саме:

- політико-економічна, соціальна нестабільність у державі;
- відсутність належного правового забезпечення розвитку агротуризму;
- відсутність налагодженого механізму раціонального використання природного, історико-культурного потенціалу територій для потреб туризму;
- низький рівень туристичної інфраструктури й комунікацій;
- недостатній рівень кадрового і рекламно-інформаційного забезпечення тощо.

Вище зазначені проблеми можна вирішити за рахунок проведення виваженої політики державного регулювання розвитку агротуризму. На шляху до подолання проблем необхідно:

- сформувати та запровадити у практику науково-методичні, теоретичні підходи щодо сутності й перспектив розвитку еколого-збалансованої туристичної діяльності у сільських регіонах;
- розробити систему індикаторів розвитку агротуризму;
- вдосконалити систему оцінних критеріїв придатності сільських територій для організації агротуризму з урахуванням екологічної ситуації регіону;
- обґрунтувати рекомендації власникам агросадиб щодо раціонального використання агрохімікатів та вирощування екологічно чистої сільськогосподарської продукції в умовах розвитку агротуристичної діяльності.

Перешкодами для здійснення сільського зеленого туризму є відсутність сприятливої законодавчої бази для розвитку зеленого туризму; необхідне створення інфраструктури зеленого туризму: фінансових установ для кредитування господарів, системи підготовки кадрів, культурно-побутової бази села, транспортної мережі. Маркетингова політика розвитку сільського туризму включає формування позитивного іміджу України як привабливої для туризму країни, що сприятиме збільшенню туристичних потоків до України, шляхом:

- розробки та реалізації маркетингової стратегії просування національного туристичного продукту;
- маркетингового просування офіційного туристичного бренду України;
- створення та ведення іноземними мовами туристичного Інтернет-порталу “Відвідай Україну” (“Visit Ukraine”) із представленням у єдиному форматі достовірної та актуальної інформації про туристичні можливості регіонів та міст України;
- розроблення, виготовлення та поширення в Україні та за кордоном друкованої продукції, яка пропагує туристичні можливості нашої держави;
- презентації туристичного потенціалу України на національних та міжнародних виставково-ярмаркових заходах, конференціях, форумах тощо;
- становлення інституту саморегульвних організацій у сфері туризму та курортів (створення національної туристичної організації).

АНОТАЦІЯ

Катренко А.В.

на тему : Впровадження маркетингових інструментів для створення екологічних місць розміщення туристів (на прикладі сільської екосадиби)

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»

за магістерською освітньою програмою

«Управління готельним та ресторанним бізнесом»

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2021 рік

Кваліфікаційна робота складається з трьох розділів; містить 26 таблиць, 3 рисунків, 5 додатки, висновки і пропозиції. Список літератури складається з 83 найменувань.

Об'єкт дослідження – екологічні місця для розміщення туристів у світі та Україні.

Предмет дослідження – процес впровадження маркетингових інструментів для створення екологічних місць розміщення туристів.

У роботі розглядаються стандарти екологічної сертифікації; світовий досвід створення екоготелів та екосадиб; обґрунтовується необхідність маркетингової діяльності у сфері розміщення туристів. Наводиться характеристика сучасного стану туристичної галузі України; аналізується сучасний стан і перспективи розвитку екологічного туризму; досліджується національний досвід створення екоготелів та екосадиб. Пропонується запровадження програми Green key для України і екологічної сертифікації «Українська гостинна садиба», пропонується методика облаштування екологічної садиби; розроблена економіка та просування послуг екологічної садиби.

Ключові слова: туризм, екологічний туризм, екоготелі, екосадиби, екологічні місця розміщення туристів.

ANNOTATION

Katrenko AV

on the topic: Introduction of marketing tools for the creation of ecological tourist accommodation (on the example of a rural eco-homestead)

qualification work for a master's degree

in specialty 241 "Hotel and restaurant business"

according to the master's program of professional orientation

economics and management of tourism

Odessa National Economic University

Odessa, 2021

Qualification work consists of three sections; contains 26 tables, 3 figures, 5 appendices, conclusions and suggestions. The list of literature consists of 83 items.

The object of research is ecological places for accommodation of tourists in the world and Ukraine.

The subject of the research is the process of introduction of marketing tools for creation of ecological places of accommodation of tourists.

The paper considers the standards of environmental certification; world experience in creating eco-hotels and eco-homesteads; the necessity of marketing activity in the sphere of accommodation of tourists is substantiated. The characteristic of a modern condition of tourist branch of Ukraine is resulted; the current state and prospects of ecological tourism development are analyzed; the national experience of creating eco-hotels and eco-events is studied. The introduction of the Green key program for Ukraine and the ecological certification "Ukrainian hospitable estate" is offered, the technique of arrangement of the ecological estate is offered, the economy and advancement of services of the ecological estate are developed.

Key words: tourism, ecological tourism, eco-hotels, eco-sabids, ecological places of accommodation of tourists.